

หลักสูตรการเพาะเห็ดฟาง จำนวน 25 ชั่วโมง (อก 1009)

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม

ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้กำหนดนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567 ด้านที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ข้อที่ 3.4 จัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาชีวอาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานราก ที่อาศัยในระดับตำบลให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน มีการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานรากในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้าน พาณิชยกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรอาชีพเฉพาะทาง และเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำ (Learn Earn) และอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างมีความสุข

ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดลำพูนประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชที่นิยมปลูกกันมาก ได้แก่ ลำไย ข้าวโพด กระเทียม ข้าว มันสำปะหลัง หมุนเวียนกัน ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง ทำให้คุณภาพของผลผลิตลดลง ส่งผลต่อราคาสินค้า เกษตรกรจำนวนมากขาดทุน จึงทำให้กลุ่มเกษตรกร ต้องการพัฒนาอาชีพเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพใหม่หรืออาชีพเสริมจากเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.... ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอาชีพดังกล่าว จึงได้จัดทำหลักสูตรการเพาะเห็ดฟาง จำนวน 25 ชั่วโมง เพื่อให้ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ที่ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำไปสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับครอบครัวได้ สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสร้างรายได้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชา ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง
2. มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอาชีพ อย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมได้
3. เน้นการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการนำความรู้ และประสบการณ์ ไปใช้ในการเทียบโอนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ วิธีการเพาะเห็ดฟาง
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

- จำนวน 25 ชั่วโมง
- ภาคทฤษฎี 5 ชั่วโมง
 - ภาคปฏิบัติ 20 ชั่วโมง

โครงการสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ชั่วโมง
 - 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญในการประกอบอาชีพ
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่
 - 1.4 ช่องทางการตลาด
 - 1.5 หลักการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ทักษะการประกอบอาชีพ จำนวน 20 ชั่วโมง
 - 2.1 การเตรียมอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดฟาง
 - 2.1.1 การเตรียมอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดฟาง
 - การเพาะแบบชั้นโรงเรือน
 - การเพาะแบบตะกร้า
 - การเพาะแบบแปลงชั่วคราว
 - 2.1.2 การเตรียมวัตถุดิบในการเพาะเห็ดฟาง
 - 2.1.2.1 การเตรียมเชื้อเห็ดฟาง
 - 2.1.2.2 การเตรียมวัสดุเพาะเห็ดฟาง
 - การแช่เย็น
 - การต้ม
 - 2.1.2.3 การเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อเห็ดฟาง

- สูตรที่ 1

- สูตรที่ 2

2.1.3 การเพาะเห็ดฟางในรูปแบบต่าง ๆ

- การเพาะแบบขึ้นโรงเรือน
- การเพาะแบบตะกร้า
- การเพาะแบบแปลงชั่วคราว

2.1.4 การบ่มเพื่อการเจริญเติบโตของเส้นใย

2.1.5 การดูแลรักษาแปลงเห็ดฟางระหว่างการให้ผลผลิต

2.1.6 การเก็บผลผลิต

2.1.7 การบรรจุภัณฑ์และการเก็บรักษาผลผลิต

3. การบริหารจัดการการประกอบอาชีพ จำนวน 2 ชั่วโมง

3.1 การทำบัญชีต้นทุน กำไร

3.2 การทำบัญชีรับ - จ่าย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- 1.การบรรยาย
2. การสาธิต
3. การฝึกปฏิบัติจริง
4. ศึกษาจากใบความรู้/วิทยากร
5. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. วิทยากร
3. แหล่งเรียนรู้

การวัดประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพ
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลผลิตที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้ สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร การเพาะเห็ดฟาง จำนวน 25 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญในการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ 1.4 ช่องทางการตลาด 1.5 หลักการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	วิทยาการบรรยายและแลกเปลี่ยนความรู้ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง ให้กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างผู้ประกอบการเพาะเห็ดฟางที่ประสบความสำเร็จ และแหล่งเรียนรู้ในการเพาะเห็ดฟางที่มีอยู่ในชุมชน	3	-
2	ทักษะการประกอบอาชีพ	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง	2.1 การเตรียมอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดฟาง 2.1.1 การ เตรียมอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดฟาง 2.1.2 การ	1.ให้ผู้เรียนศึกษา ข้อมูลการเพาะเห็ดฟางจากใบความรู้ 2. วิทยาการบรรยายเนื้อหาและสาธิต พร้อมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงในหัวข้อ 2.1 การเตรียมอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดฟาง	1	19

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			เตรียมวัตถุดิบในการเพาะเห็ดฟาง 2.1.2.1 การเตรียมเชื้อเห็ดฟาง 2.1.2.2 การเตรียมวัสดุเพาะเห็ดฟาง - การแช่เย็น - การต้ม 2.1.2.3 การเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อเห็ดฟาง -สูตรที่ 1 -สูตรที่ 2 2.1.3 การเพาะเห็ดฟางในรูปแบบต่าง ๆ - การเพาะแบบชั้นโรงเรือน - การเพาะแบบตะกร้า - การเพาะแบบแปลงชั่วคราว	2.1.1 การเตรียมอุปกรณ์ในการเพาะเห็ดฟาง 2.1.2 การเตรียมวัตถุดิบในการเพาะเห็ดฟาง 2.1.2.1 การเตรียมเชื้อเห็ดฟาง 2.1.2.2 การเตรียมวัสดุเพาะเห็ดฟาง - การแช่เย็น - การต้ม 2.1.2.3 การเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อเห็ดฟาง -สูตรที่ 1 -สูตรที่ 2 2.1.3 การเพาะเห็ดฟางในรูปแบบต่าง ๆ - การเพาะแบบชั้นโรงเรือน - การเพาะแบบตะกร้า - การเพาะแบบแปลงชั่วคราว		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			2.1.4 การบ่มเพื่อการเจริญเติบโตของเส้นใย 2.1.5 การดูแลรักษาแปลงเห็ดฟางระหว่างการให้ผลผลิต 2.1.6 การเก็บผลผลิต 2.1.7 การบรรจุภัณฑ์และการเก็บรักษาผลผลิต	2.1.4 การบ่มเพื่อการเจริญเติบโตของเส้นใย 2.1.5 การดูแลรักษาแปลงเห็ดฟางระหว่างการให้ผลผลิต 2.1.6 การเก็บผลผลิต 2.1.7 การบรรจุภัณฑ์และการเก็บรักษาผลผลิต		
3	การบริหารจัดการ การประกอบอาชีพ	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการการประกอบอาชีพ	3.1 การทำบัญชีต้นทุนกำไร 3.2 การทำบัญชีรับ - จ่าย	1.วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีต้นทุน กำไร และการทำบัญชีรับ - จ่าย 2.ผู้เรียนเรียนรู้การคิดต้นทุนกำไร และการทำบัญชีรับ - จ่าย	1	1
รวม					5	20